

anglii-1832-1867-1884-85-gg-vvedenie-tajnogo-golosovani

3. *Ystoriya hosudarstva y prava zarubezhnykh stran. Uchebnyk dlia vuzov.* [History of state and law of foreign countries]. Moscow.

4. Nychkalo, N. (2011). *Porivnialna profesiona pedahohika yak haluz pedahohichnoho znannia.* [Comparative professional pedagogy as a branch of pedagogical knowledge]. Kyiv.

5. Orlova, N. E. (2009). *Promushlennaia revoliutsiia v Anhlyi: proektsiia na problemu narodnoho obrazovanyia.* [The Industrial Revolution in England: a projection on the problem of public education]. Minsk.

6. Salyмова, K., Dodde, N. (2001). *Pedahohyka narodov myra: Ystoriya y sovremennost.* [Pedagogy of the peoples of the world: History and modernity]. Moscow.

7. Testsova, O. O. (2017). *Rozvytok reformatorskoj pedahohiky Anhlii kintsia KhKh - pochatku KhKh stolittia.* [The development of reformist pedagogy in England at the end of the 19th and the beginning of the 20th century]. Kropyvnytskyi.

8. Trevelian, Dzh. (2001). *Ystoriya Anhlyi ot Chosera do korolevu Vyktoryy.* [History of England from Chaucer to Queen Victoria]. Smolensk.

9. Tiunyna, Yu. A. (2013). *Elementarnoe obrazovanye v vyktoryanskoi Anhlyi.* [Elementary education in Victorian England]. Yaroslavl.

10. Novak M., (2001). *Duch demokratychnego kapitalizmu,* Poznań

11. Richardson W., *English Technical and Vocational Education in Historical and Comparative Perspective: Considerations for University Technical Colleges* // W. Richardson – London: Baker Dearing Educational Trust, 2010. – 46 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

СВТУХ Микола Борисович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України.

Наукові інтереси: розвиток європейської університетської освіти.

САВЧЕНКО Наталія Сергіївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: теорія і практика освіти молоді у Польщі та в Україні.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

YEVTUH Mykola Borysovych – Doctor of Science in Pedagogic Sciences, Professor, Full Member of the Ukrainian Academy of Pedagogical Sciences, Chief Scientist of the Institute of Pedagogic Sciences in Ukrainian NAPS.

Circle of research interests: development of European university system of education.

SAVCHENKO Nataliia Serhiivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Department of Pedagogy and Educational Management, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Circle of research interests: the theory and practice of youth education in Poland and Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 22.05.2019 р.

УДК 37.376.4

КУЧАЙ Тетяна Петрівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і психології, Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
<https://orcid.org/0000-0002-3057-2061>
 e-mail: tetyanna@ukr.net

КУЧАЙ Олександр Володимирович – доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
<https://orcid.org/0000-0002-5918-3016>
 e-mail: kuchay@ukr.net

ВИВЧЕННЯ ДОСВІДУ США В СФЕРІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Розвиток руху за впровадження інклюзивної освіти в США почався в другій половині ХХ століття. Очевидно, що за такий відносно короткий проміжок часу, країна зробила величезний

крок у напрямку інклюзивної освіти, подолавши бар'єри свідомості та довівши переваги такої освіти. За цей час відбувся перехід від механічного поєднання в одному класі дітей з інвалідністю та дітей із звичайним розвитком до створення

оптимального навчального середовища для дітей з вадами, яке передбачає їхню повноцінну участь у житті колективу [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми інклюзивних тенденцій в освіті США досліджували науковці Дж. Дей (G. Dei), Е. Джеймс (I. James), С. Джеймс-Вілсон (S. James-Wilson), Дж. Зайн (J. Zine), Л. Каруманчері (L. Karumanchery), Т. Сердіованні (T. Sergiovanni) та Х. Зінн (H. Zinn), Т. Скртік (T. Skrtic), М. Ейнскоу (M. Ainscow), К. Бос (C. Bos), А. Гартнер (A. Gartner), Д. Ліпскі (D. Lipsky), Дж. Шумм (J. Schumm) та інші.

Мета статті – дослідити досвід США в сфері інклюзивної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо розвиток інклюзивної освіти, на прикладі, США. США є країною з розвиненою системою інклюзивної освіти. Питання про інтеграцію дітей-інвалідів було піднято на Конгресі США в 1973 р. і був закріплений законодавчо. Основна мета закону полягає в інтеграції – навчання дітей-інвалідів у загальноосвітніх школах з наданням в міру необхідності додаткової допомоги. З 80-х р. ХХ століття розробляється програма «Інклюжн», яка діє і в даний час. Основна мета якої створити всі умови для дітей з обмеженими можливостями, щоб вони могли користуватися послугами, як і звичайна людина. Кожна установа повинна пристосовуватися до всіх дітей, незалежно від їх соціальних, емоційних, психологічних або інших особливостей. Тим самим враховуються індивідуальні потреби учнів на етапі планування освітнього процесу. Його розробка здійснюється за наступними критеріями: реалістичність, рівень досягнення, можливість оцінки, активність. Індивідуальний підхід поширюється і на робоче місце, де враховуються також потреби і заходи обмежень. Потрібно відзначити, що в США не відмовляються від спеціалізованих шкіл [2].

У Сполучених Штатах якщо не половина, то, відсотків 45 усіх шкіл із спеціалізованими класами мають цільні інклюзивні програми. Це виглядає так: дітей, у яких є великі прогалини в розвитку, садять в окрему кімнату, розбиту на невеликі кабінки, де вони отримують індивідуальну освіту один на один з тьютором. Програми для кожного з таких дітей створюються персонально, на підставі тесту, який проводиться на початку навчального року. Це роблять педагоги таких спеціалізованих кімнат спільно з тьютором.

Коли створюються ці індивідуальні навчальні плани, шляхом тестування або проби визначається, чи може та чи інша дитина знаходитися в загальній кімнаті з типовими дітьми. Ми беремо дитину в клас і з'ясуємо, наприклад, що без втоми, криків, плачу і образ вона може протриматися в класі приблизно 10 хвилин. І ми почнемо з того, що будемо брати її в загальний клас кожен день на 10 хвилин. Якщо ми бачимо прогрес, то поступово будемо збільшувати час її перебування з іншими дітьми. Якщо дитина-аутист, скажімо, добре малює, але слабка у всіх інших областях, то ми будемо брати його в загальний клас тільки на уроки малювання.

У рамках інклюзивного підходу в США кожна школа чи установа ще на етапі планування своєї діяльності, освітніх програм враховує очікувані можливі потреби всіх учнів з їх індивідуальними потребами, розробляючи так званий Індивідуальний план освіти. Важливим принципом державної політики щодо інвалідів є здатність інваліда користуватися послугами організації або сервісу з тією ж простотою, як і звичайна людина. У разі необхідності студентам надаються перекладачі, які володіють мовою жестів, індивідуальні помічники, що полегшують процес запису лекційного матеріалу, соціальні педагоги та психологи для індивідуального консультування [3].

Сучасна політика США, що проводиться в області спеціальної освіти, полягає в пропозиції злиття масової і спеціальної освіти. Пропонується три основні підходи цього злиття: «Основний напрямок», «Ініціатива масової освіти», «Включення». Ці підходи викликають жваву дискусію і суперечки в галузі спеціальної освіти.

«Основний напрямок» припускає розміщення дітей з відхиленнями у розвитку в класи масових шкіл. необхідність цього обумовлюється тим, що оскільки ці діти, врешті-решт, виявляються в суспільстві, то їх слід направляти в школу, щоб сприяти включенню в соціальну і навчальну діяльність. Для багатьох учнів, особливо з серйозними недоліками, розміщення в установи цього напрямку може перетворитися на серйозну невдачу.

«Ініціатива масової освіти» (ІМО) – цей підхід запропонований відділом спеціальної освіти при департаменті освіти США. ІМО слід далі, ніж концепція «основного напрямку», пропонуючи фундаментальні зміни умов освіти учнів з відхиленнями у розвитку. Деякі дефектологи і керівники масової освіти схвалюють ІМО, в той час як інші дефектологи і вчителі масових шкіл

вважають, що необхідний додатковий досвід і дослідження, щоб зрозуміти можливості впливу ІМО на учнів з відхиленнями.

Модель «включення» полягає в тому, щоб включати в загальноосвітній процес за місцем проживання всіх дітей, незалежно від типу порушення і ступеня його виявлення. Для кожної такої дитини командою фахівців створюється індивідуальна програма навчання, відповідно до якої відбувається оцінювання успіхів учня. Дослідження показують, що в процесі втілення в життя моделей інтеграції виникають проблеми пов'язані, перш за все, з високими вимогами до компетенції вчителя, який повинен вміти навчати як звичайних дітей, так і дітей з найрізноманітнішими відхиленнями у розвитку [4].

У США функціонує налагоджена система освіти, яка забезпечує рівні можливості для всіх людей. Причому дана система охоплює всі сфери життєдіяльності населення, сприяє максимально можливій інтеграції людини з особливими потребами в суспільство, а також забезпечує його прийняття суспільством. Важливу роль при здійсненні соціальної роботи грає комплексний підхід і участь цілого ряду фахівців з різних галузей знань в розробці адаптаційних і реабілітаційних програм. Для зміни у громадян ставлення до інвалідів в США проводилася продумана і розроблена психологами та іншими фахівцями кампанія в засобах масової інформації, велику роль в цьому зіграли і релігійні організації. Таким чином інваліди отримали доступ до всіх сфер життєдіяльності суспільства, змінилося сприйняття їх здоровими людьми. По всій країні поширені громадські організації та клуби для інвалідів, а також різні фонди. Хотілося б відзначити, що в США саме спеціалізовані фонди і організації здійснюють значну частину послуг, належних людині з обмеженими можливостями по закону, і відповідають за фінансові кошти, надані муніципалітетом [5].

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. В США для дітей з різними особливостями застосовується індивідуальний підхід до вибору і реалізації освітньої програми. Для кожної такої дитини існує так званий ІП (індивідуальний план). Критерії цього плану прості: реалістичність, рівень досягнення, активність і можливість оцінки.

Важливим фактором є і те, що вчителі в США щороку проходять підвищення кваліфікації і щороку проходять курс по роботі з тими чи іншими дітьми. Наприклад,

в певний рік вони повинні освоїти принципи роботи з дітьми-аутистами, наступний рік їх вчать, як працювати і спілкуватися з дітьми з синдромом Дауна і так далі ... І це не просто курси для галочки, коли втомлені після роботи вчителя повинні слухати нецікаву і непрактичну лекцію або виконувати завдання в Інтернеті, це безцінний досвід роботи з тими чи іншими дітьми. Тому американські вчителі знають, як працювати з проблемними дітьми та впроваджують цей досвід в освітній процес США [6].

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Інклюзивна освіта в США <https://nau.org.ua/inklyuzivna-osvita-v-ssha/>
2. Васильєва П. В. Інклюзивное образование в США // Молодой ученый. – 2018. – № 2. – С. 94–96.
3. Інклюзивное образование в США <https://videouroki.net/razrabotki/inkliuzivnoie-obrazovaniie-v-ssha.html>
4. Международный опыт в области инклюзивного образования: США <http://www.edu-open.ru/Portals/0/Documents/international/USA.pdf>
5. Ардзинба В. А. Инклюзивное образование инвалидов в Соединенных Штатах Америки // Электронный журнал «Психологическая наука и образование». – 2010. – № 5. – С. 23–29.
6. Инклюзивное образование в США и главная ошибка российской системы образования <https://zen.yandex.ru/media/fiveofive/inkliuzivnoe-obrazovanie-v-ssha-i-glavnaia-oshibka-rossiiskoi-sistemy-obrazovaniia-5c2ddfbf8c276f0aa0e6d35>

REFERENCES

1. Inklyuzivna osvita v SSHA <https://nau.org.ua/inklyuzivna-osvita-v-ssha/>
2. Vasil'yeva, P. V. (2018). *Inklyuzivnoye obrazovaniye v SSHA*. [Inclusive education in the United States].
3. *Inklyuzivnoye obrazovaniye v SSHA* <https://videouroki.net/razrabotki/inkliuzivnoie-obrazovaniie-v-ssha.html>
4. *Mezhdunarodnyy opyt v oblasti inklyuzivnogo obrazovaniya: SSHA* <http://www.edu-open.ru/Portals/0/Documents/international/USA.pdf>
5. Ardzinba, V. A. (2010). *Inklyuzivnoye obrazovaniye invalidov v Soyedinennykh Shtatakh Ameriki*. [Inclusive education for people with disabilities in the United States of America].
6. *Inklyuzivnoye obrazovaniye v SSHA i glavnaia oshibka rossiyskoy sistemy obrazovaniya* <https://zen.yandex.ru/media/fiveofive/inkliuzivnoe-obrazovanie-v-ssha-i-glavnaia-oshibka-rossiiskoi-sistemy-obrazovaniia-5c2ddfbf8c276f0aa0e6d35>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КУЧАЙ Тетяна Петрівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і психології, Закарпатського венгерського інституту ім. Ференца Ракоци ІІ.

Наукові інтереси: теорія і практика освіти молоді в США.

КУЧАЙ Олександр Володимирович – доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природовикористання України.

Наукові інтереси: теорія і практика освіти молоді в США.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KUCHAI Tetyana Petrivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor Department of Pedagogy and Psychology, Transcarpathian Hungarian Institute Ferenc Rakoci II.

Circle of research interests: the theory and practice of youth education in SSHA.

KUCHAI Olexander Volodymyrovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Pedagogy National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Circle of research interests: the theory and practice of youth education in SSHA.

Стаття надійшла до редакції 22.05.2019 р.

УДК 567. 34. 98

ЛИТВИН Іван Іванович –

доктор юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права Кропивницького інституту державного та муніципального управління
<https://orcid.org/0000-0001-7553-9711>
 e-mail I-Litvin@ukr.net

СПЕЦИФІКА КУРСУ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Навчальна дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» є одним з найважливіших інститутів права України, який вивчається у взаємозв'язку з конституційним, адміністративним, кримінальним, цивільним та іншими галузями права і дає загальну, вихідну інформацію про державні і недержавні органи, що здійснюють правоохоронну діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні, за винятком кількох посібників, можна констатувати відсутність практичну відсутність методичних посібників, присвячених викладанню курсу «Судові та правоохоронні органи України». На нашу думку, головним аргументом, який доводить необхідність звернення до цієї ситуації може послужити той факт, що формування всіх складових юридичної професійної компетенції (особливо діяльності судових та правоохоронних органів України) у студентів видається неможливим без формування уявлень в майбутніх юристів завдань та повноважень діючої системи, основних засад організації і діяльності судових та правоохоронних органів, а також перспектив їх розвитку та реформування у світлі розбудови правової держави європейського типу.

Мета статті полягає у визначенні специфіки курсу «Судові та правоохоронні органи України» у підготовці майбутніх юристів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мета вивчення дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» полягає у виробленні в студентів-першокурсників загального розуміння сутності судової та правоохоронної діяльності; у ґрунтовнішому засвоєнні галузевих юридичних дисциплін при вивченні діяльності судових та правоохоронних органів щодо застосування права, забезпечення законності і правопорядку в Україні; у наданні майбутнім юристам чіткого уявлення про те, як формуються правоохоронні органи, який вони мають склад і структуру, які функції виконують, як взаємодіють один з одним, іншими державними та громадськими організаціями, яке їх соціальне призначення. При цьому особлива увага приділяється судам, оскільки вони наділені повноваженнями по здійсненню судової влади.

Курс «Судові та правоохоронні органи України» має своїми завданнями: сформулювати у студентів та слухачів загальні знання щодо поняття, характеристики і змісту судової та правоохоронної діяльності, кола органів, установ, що мають повноваження щодо здійснення цієї діяльності, характеристики статусу посадових осіб, яким надано право здійснення цієї діяльності, їхніх прав, обов'язків та гарантій; ознайомити студентів з необхідними джерелами права; сприяти глибокому засвоєнню нормативних актів, прищепити вміння працювати з ними;